

Predlog o uslanovitvi lajništva za mesta v Kongresu — odklonjen

WASHINGTON, D. C. — Včeraj je senat nepričakovano odklonil predlog, naj se takoj izjasni, ali je za Kennedyev načrt, da naj se ustanovi novo federalno tajništvo za mesta. Za takojšnje glasovanje je bilo 42, proti pa 58 senatorjev. Naša senatorja Lausche in Young sta glasovala vsak na svojo stran. Lausche je glasoval z večino, Young z manjšino.

Glasovanje je bilo čisto političnega značaja. Vodstvo demokratskih senatorjev je hotelo, da bi se senat še včeraj odločil za ali proti, torej še predno je pristojni senatni odbor dognal, ali je novo tajništvo potrebno ali ne. To bi bila torej do neke mere kršitev tradicije v senatnem postopku, ki zahteva, da mora o vsaki stvari najprej reči svojo besedo pristojni odbor in potem šele plenum.

Načrt se ni obnesel

Voditelji demokratskih senatorjev so hoteli imeti glasovanje takoj, ker so upali, da se bo senat odločil z veliko večino za Kennedyevo idejo in s tem vplival na predstavniki dom, ki naj bi glasoval o istem predmetu dan pozneje. Ker je v predstavniki domu konservativna koalicija demokratov in republikancev proti tajništvu, je bilo pač treba poskusiti na vse načine, da se ta koalicija razbi. Je vsaj na tem glasovanju. Poskus se je ponesrečil, kar seveda pomeni velik udarec za Kennedyovo volivno strategijo. Ne bo namreč mogel napadati nobenega senatorja, da je proti novemu tajništvu, kajti senat je glasoval o čisto drugem vprašanju, pa vendarle v taki obliki, da je pokopal novo tajništvo.

Dom še jasnejši

Predstavniki dom je včeraj predsednikov predlog za reorganizacijo vlade z ustanovitvijo novega tajništva za mesta zavrnili z 264 proti 150 glasovom. Vlada ni računala s tako večino proti svojem predlogu. Predsednik Kennedy je izjavil, da bodo Združene države dobile tako tajništvo v svojo vlado, ker je to nujna potreba. Ne smemo namreč pozabiti, da živi v mestih okoli tri četrtine vsega prebivalstva dežele.

Glavno borbo za vladni predlog je vodil kong. Vanik iz Ohio, pri tem pa sta se vendar dva njegova demokratska tovariša iz Ohio izjavila proti predlogu. Predlog je podrla zveza republikancev in južnih demokratov. Začudilo je edino to, da se je proti njemu izjavilo tudi večje število severnih demokratov.

Vlada ima edino zadoščenje v tem, da je bilo glasovanje poimensko in bodo to lahko pri volitvah jeseni iznesli volivcem po mestih.

CLOUDY

Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno in vetrovno. Dež pomešan s snegom. Najvišja temperatura 35.

Pred 230 leti na današnji dan se je rodil George Washington, prvi predsednik Združenih držav — "Oče domovine".

Britanci preurejajo svoje oborožene sile

Strategične rezerve bodo zbrane doma, pa bodo imele na razpolago letala in ladje za nagli prevoz na kraj potrebe. — Za slučaj atomske vojne predvidevajo izpraznitev mest.

LONDON, Vel. Brit. — Velika Britanija daje svobodo nekdanjim kolonijam in v nekaj letih bo od nekdanjega mogočnega kolonialnega imperija ostala le tu in tam še kaka drobtina, vse ostalo pa bo povezano v britsko Skupnost narodov, enakopravnih neodvisnih držav. V zvezi s tem razvojem so se odločili za preureditev oboroženih sil, ki bodo morale opravljati svoje naloge pod novimi okoliščinami.

Spremenjene razmere

Stalna oporišča v raznih delih sveta izgubljajo svoj pomen. Velika Britanija bo v bodoče držala glavni del svojih strateških rezerv doma, pa jih opremila s prevoznimi letali, da jih bo mogoče naglo prepeljati na ogroženo področje. Bela knjiga obrambnega ministrstva podrobno razlaga in utemeljuje novi načrt. Predvidevajo, da bodo v zvezi z njim znova zmanjšali "Rensko armado," ki pomaga v okviru NATO čuvati Srednjo in Zahodno Evropo pred nevarnostjo z Vzhoda.

V prihodnjem proračunskem letu, ki se začne s 1. aprilom, bo Velika Britanija predvidoma izdala za svoje oborožene sile skupno \$4,818,800,000, okoli \$180,000,000 več kot v tekočem.

Za slučaj atomske vojne izpraznitev mest

Bela knjiga obrambnega ministrstva predvideva za slučaj atomske vojne izpraznitev mest. Najprej naj bi ta zapustile žene in otroci in skupine, ki v mestih niso nujno potrebne. Te bi bilo treba poslati iz mest takoj, ko bi nastopila nevarnost napada.

Vojaške in civilne oblasti so prišle do prepričanja, da bi bila gradnja varnih podzemskih zaklonišč pretežko breme za britansko gospodarstvo, zato so se odločile v glavnem držati prakse iz druge svetovne vojne. To kaže, da s splošno atomsko vojno vladni in vojaški krogi ne računajo.

Angleži ne kažejo navdušenja za ameriško politiko do Kube

LONDON, Vel. Brit. — Znani Daily Telegraph je zapisal, da Angliji ne kaže, da bi sledila ameriški politiki do Kube. Po njegovem je dovolj, da je ustavila na Kubo vsako pošiljanje orožja in vojaških potrebščin, da pa ne obstoji nobena potreba po ustavitvi ostale trgovine.

Časopis izraža splošno razpoloženje angleške javnosti, ki ne kaže nobene naklonjenosti ameriški zahtevi, naj vse zavezniške države NATO ustavi vsako trgovino z rdečo Kubo.

V Kongo se polagoma vračala red in mir

Združeni narodi so vrnili Rudarski družbi v Katangi tovarno. — Čombe obljublja sodelovanje z osrednjo vlado Adule.

LEOPOLDVILLE, Kongo. — V glavnem mestu je prišlo do stavke javnega uslužbenstva, ki zahteva večje plače in boljše življenjske pogoje. To vračanja k normalizaciji v deželi na splošno ne zavira v preveliki meri. V Katangi so Združeni narodi vrnili Rudarski družbi velikansko čistilnico bakra v Lunumbushi, ki so jo čete ZN zasedle lani v bojih s katanški četami. Ustavitev tega podjetja je povzročala družbi tedensko okoli \$1,400,000 izgube. Trdijo, da bo podjetje prihodnji ponedeljek že zopet v obratu.

Katanška žandarmerija je znova zasedla Kongolo, kjer so pretekli mesec Gizengove čete pomorile 22 Evropejcev, med njimi 19 duhovnikov. Od tam skuša prodreti tudi v ostali severni del Katange, od koder se je morala lani umakniti.

Čombe za "združen, močen" Kongo

ELISABETHVILLE, Kat. — Predsednik Katange M. Čombe je dejal časnika, da hoče "močen in enoten" Kongo in da bo sodeloval z osrednjo vlado, da se doseže povezava vseh kongoških ljudstev in pokrajin. Izjavil je, da se je pripravljen sestati s predsednikom vlade Adulo, ki ga je povabil v Leopoldville.

Med tem ko je Čombejeva vlada predložila, naj bi se Čombe in Adula sestala v Kamini v Severni Katangi, je Čombe sam dejal, da kraj ni važen, če je le vse potrebno urejeno za osebno varnost udeležencev.

Čombe je hotel priti prihodnji mesec na obisk v Združene države, pa mu je državno tajništvo v Washingtonu odklonilo vizo čes, da bi njegova odsotnost iz Konga v tem času škodovala pomiritvi in ureditvi dežele.

Med pisatelji

A: "Razlika med teboj in menoj je tale: 'Jaz pišem zavoljo slave, ti pa zavoljo denarja.'"

B: "To je jasno. Vsak piše zavoljo tistega, česar mu manjka."

V LEDENEM OKLEPU — Mrzli val je nedavno oklepal Logan Circle v Philadelphiji, Pa., v ledeni oklep, kot ga kaže slika. V hudem mrazu je nekdo pozabil zapreti vodo v vodometu.

Primanjkljaj v letošnji plačilni bilanci samo 2,4 milijona dolarjev

WASHINGTON, D. C. — Naša plačilna bilanca šepa že celih 10 let. Prva leta se za to ni nihče dosti menil, ker je bil primanjkljaj primeroma majhen. Od 1. 1958 naprej je dosegel znesek 3,5 milijona dol. in še več, kar je začelo skrbeti federalno administracijo pod Eisenhowerjevim in Kennedyjevim režimom. Lani so napeli vse šile, da bi vsaj zmanjšali primanjkljaj.

Kot se vidi, se jim je to le deloma posrečilo. Lanski primanjkljaj je namreč samo za okroglo 20% manjši od deficitov v prejšnjih letih.

Posveti na Bermudih

HAMILTON, Bermuda. — Danes se bo začela tu konferenca parlamentarnih zastopnikov Velike Britanije, Združenih držav in Kanade. Trajala bo 5 dni in bodo na njej razpravljali zunanjepolitična vprašanja, kot so razorožitev, Berlin, preskusi atmosferskega orožja v ozračju, NATO, Skupni trg in odnosi Združenih držav do britske Skupnosti narodov.

Britansko delegacijo vodi Edward Heath, ki vodi sicer v imenu angleške vlade pogajanja z Evropsko gospodarsko skupnostjo (Skupnim trgovim), ameriško sen. William Fulbright, predsednik zunanjepolitičnega odbora Senata, kanadsko pa finančni minister Donald Fleming.

Izgleda, da na sedanji sestanki povečajo večjo važnost kot običajno, ker so v zastopstvih treh udeležencev tako vidne in pomembne osebnosti.

Zdravniška organizacija AMA bo podprla kubanske zdravnike

WASHINGTON, D. C. — Med kubanskimi begunci se nahaja tudi 238 zdravnikov, ki sedaj spopolnjujejo pri nas svoje strokovno znanje. Med njimi je 60 takih, ki so brez vseh sredstev.

Znana zdravniška organizacija AMA jim hoče omogočiti vsaj golo življenje. Jamčila jim bo za tri mesece posojila po \$300 na mesec pri lokalnih bankah v Floridi. Zdravnikom, ki bi položili potrebne izpite, bo organizacija v slučaju potrebe posredovala službe v bolnicah.

KENNEDY JE POZDRAVIL PREDLOG HRUŠČEVA ZA SODELOVANJE V VESOLJU

Predsednik Združenih držav je sprejel predlog sovjetske vlade za sodelovanje pri prodiranju v vesolje in raziskavanju tega v nevojaške namene. Hruščevu je odgovoril na njegovo pismo, da bo skoro predložil načrte za dejansko sodelovanje.

WASHINGTON, D. C. — Združene države so v načelu sprejele predlog Sovjetske zveze za sodelovanje pri raziskavi vesolja. Predsednik Kennedy je v osebnem pismu odgovoril predsedniku sovjetske vlade Nikiti Hruščevu na njegove čestitke k uspehu Johna Glenna, po zdravil sovjetski predlog za sodelovanje v vesolju, poudaril pri tem, da je bil on sam tisti, ki je prvi predložil tako sodelovanje Združenih držav in Sovjetske zveze v vmeštrvenem govoru in mu sporočil, da bodo Združene države Sovjetski zvezi skoro predložile konkretne načrte za skupno delo v vesolju.

President Kennedy je pisal Hruščevu:

"Dragi g. načelnik! Zahvaljujem se Vam toplo za Vaše sporočilo s čestitkami k uspešnemu poletu v vesolje polk. J. Glenn in pozdravljam Vašo izjavo, da naj naše dežele sodelujejo v raziskavi vesolja. Jaz sam sem že dolgo tega prepričanja in sem ga dejansko tudi jasno izrazil v svojem prvem poročilu o stanju Unije..."

Predsednik Združenih držav je nato poudaril svojo vero v Združene narode in njihovo delo na tem polju, pa nato Hruščevu sporočil, da je naročil svoji vladi, naj pripravi nove dejanske načrte za neposredno skupno delo obeh dežel v vesolju.

Med tem ko v vladnih krogih v Washingtonu ne dajejo nobenih izjav glede vrednosti predloga Hruščeva za sodelovanje z Ameriko v vesolju, so v zavezniških prestolnicah prepričani, da je to le nova propagandistična poteza Sovjetske zveze, ki skuša vsak mednarodno pomemben dogodek uporabiti v svoje namene.

Propaganda za povečano porabo mleka se ni obnesla pri tajniku za poljedelstvo

WASHINGTON, D. C. — Mleka imamo preveč, federacija mora podpirati mlekarstvo. Zato je sklenila, da začne akcijo za čim večjo porabo mleka in mlečnih izdelkov. Dežansko se je ta akcija začela že pod Eisenhowerjevim režimom, vodil jo je pa takrat tajnik za kmetijstvo E. T. Benson.

Da bi federalno tajništvo pokazalo, da ne govori praznih besed, je dalo v svojem glavnem uračnem posloplju nastavitvi po hodnikih celo vrsto avtomatov za prodajo svežega mleka. Avtomat je bil postavljen med drugimi tudi nasproti vhoda v delovno sobo tajnika Bensona. Ni pa dolgo ostal tam. Pokazalo se je namreč, da nima skoraj nič prometa!

Vsak guverner hvali svojo robo

HARRISBURG, Pa. — Kalifornijski guverner Brown je poslal pennsylvanskemu guvernerju Lawrenceu košaro svežih pomaranč. V Harrisburgu so darilo sprejeli s hvaležnostjo, toda takoj so poslali v Kalifornijo košaro jabolk s pripombo, da ni boljšega sadja na svetu, kot so jabolka iz Pennsylvanije.

Jagan moral popustiti

GEORGETOWN, Brit. Gvaj. Predsednik vlade Jagan je moral stavkajočemu delavstvu obljubiti, da bo spremenil svoj novi davčni načrt, predno se je bilo pripravljeno vrniti na posel. Civilni uslužbenci, učitelji, prištanski delavci in del delavstva v prometu so se vrnili prvi, med tem ko so železničarji in vozniki brodov prvi poziv k vrnitvi na delo preslišali.

V izgrelih pretekli teden je bilo najmanj šest oseb mrtvih, 43 pa ranjenih. Oblasti so jih prijele okoli 700, od katerih je bilo okoli 200 postavljenih pred sodišče, ker so našli pri njih tujo lastnino. Izgrede, ki so dobili značaj prave revolucije, so povzročili v mestu s požiganjem in plenjenjem okoli 11 milijonov dolarjev škode. Požgana je bila tudi glavna pisarna Jaganove Ljudske progresivne stranke. Vlada je morala poklicati na pomoč angleške čete, ko sama ni bila več kos položaju.

Eden glavnih vzrokov ostre ne spopadov je v tem, da podpirajo Jaganovo levičarsko vlado pretežno Indijanci, proti njej pa se bore črnci, ki predstavljajo pretežno večino Ljudskega narodnega kongresa pod vodstvom Forbesa Burnhama.

Kennedy predložil višje plače zveznim uradnikom

WASHINGTON, D. C. — Predsednik John F. Kennedy je predložil Kongresu povišanje plač uslužbenstva zvezne vlade in njenih ustanov v taki meri, da bodo približno enake onim v privatnem gospodarstvu.

Plače naj bi bile v tem okviru povišane od 3,7 do 33 odstotkov tekom prihodnjih treh let in bi stale davkoplačevalce na leto okoli milijon dolarjev več kot sedaj.

Princ Andrej se ločil

LONDON, Vel. Brit. — Sodišče je priznalo princu Andreju, najmlajšemu bratu bivšega jugoslovanskega kralja Petra II., ločitev od žene princeze Kristine, nečakinje princa Filipa, moža angleške kraljice Elizabete II.

Princ Andrej je zahteval ločitev na podlagi ženinine nezvestobe. Sodišče je zahtevi ugodilo in mu izročilo v vzgojo tudi oba otroka.

Večerne šole in tečaji

ST. LOUIS, Mo. — Večerne šole in tečaje obiskuje v Združenih državah letno okoli 2 milijona in četrtiljudi.

Iz Clevelanda in okolice

Družinski praznik—

V krogu svoje družine sta praznovala 45-letnico svoje poroke splošno znana g. Frank in ga. Karolina Klaus iz Geneve. G. Frank je bil doma od Sv. Gregorja pri Ribnici, ga. Karolina pa iz vasi Strmica na Blokah. V Združene države sta prišla leta 1907. Spoznala sta se v Clevelandu, kjer ju je poročil 17. februarja 1907 častiti g. Ponikvar. Zivela sta v Clevelandu, kjer sta vodila najprej restavracijo na Addison Rd. in nato Klaus's Bar na W. 130. St., do leta 1943, nakar sta se preselila na farmo v Genevo. Narodena sta na "Amer. domovino" že dolga leta. Vsi prijatelji in znanci jima želimo še mnogo obletnic v zdravju in zadovoljstvu.

Zadušnica—

V soboto ob osmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Agnes Zobec ob 7. obletnici smrti.

V soboto ob sedmih zj. bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Johna Tomsick ob 25. obletnici smrti.

Jutri, v petek, ob sedmih bo v cerkvi sv. Lovrenca sv. maša za pok. Josepha Bubič ob 2. obletnici smrti in za pok. Mary Bubič ob 40. obletnici smrti.

Škof Begin gre v Kalifornijo—

Pomožni clevelandski škof Floyd L. Begin je bil imenovan za novega škofa v Oaklandu v Kaliforniji. Zadnjih 10 let je bil župnik pri Sv. Neži na Euclid Ave. in E. 81. St. Rojen je bil v Clevelandu, za duhovnika pa je bil posvečen v Rimu 1. 1927. — Škof Hallinan v Charles-tonu, ki je bil do 1. 1958 v Clevelandu, je bil imenovan za nadškofa v Atlanti, Ga. Danes se je vrnil v Cleveland na praznovanje svoje srebrne maše.

Zakon o podpisu posojila za ZN bo dobil dodatek

NEW YORK, N. Y. — Senator Church iz Idaho je sklenil, da bo predlagal sledeči dodatek k zakonu o posojilu za Združene narode: naša administracija naj dobi pooblastilo, da sme podpisati do \$100,000,000 posojila ZN, obenem pa naj bo obvezana, da vsako leto odbije zapadle obresti in obročno odplačila od svojega prispevka, ako zapadli zneski ne bi bili že preje poravnani.

To dejansko pomeni, da bi naša administracija letos plačala že naprej naše letne prispevke ZN. Le od česa bodo pa potem Združeni narodi živeli?

Zadnje vesti

SANTO DOMINGO, Dom. rep.

— Vlada je oklicala obsedno stanje, ko je prišlo do izgrediv in nemirov od skupno nastopajočih komunistov in pristaev nekdanjega diktatorja Trujilla.

PARIZ, Fr. — Francoska vlada je včeraj, en dan za začasno alžirsko vlado, potrdila sporazum o končanju alžirske vojne, ki daje Alžiriji pravico do neodvisnosti, francoskim naseljencem v njej pa jamstva za nemoteno življenje in delo. Danes razpravlja o dogovoru alžirski parlament v Tripolisu. Sodiijo, da ga bo odobril. V tem slučaju napovedujejo, da bo premirje stopilo v veljavo 5. marca.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; -4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months.

Friday edition \$4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 8

Thur., Feb. 22, 1962

Pomen emigrantskega tiska

Pokojni dr. Ivan Ahčin, ki ga poznamo po njegovi v Buenos Airesu izišli "Sociologiji," je napisal pred leti o tem vprašanju članek, iz katerega povzemamo glavne misli, ki so posebno primerne za februar, mesec katoliškega tiska, in čas priprav razstave slovenskega zamejskega tiska v Torontu.

"Slovensko izseljenstvo je staro komaj dobrega triletnost, pa imamo izseljenke liste in celo dnevnike, ki nosijo približno isto starost. To nam dokazuje, da so pionirji našega izseljenstva še skoraj prej, ko na kruh in na urejeni položaj v novi domovini, mislili na to, kako svoje rojake oskrbeti s tiskano domačo besedo. Pred očmi imamo predvsem Sev. Ameriko, kjer je slovenska emigracija najstarejša in najštevilnejša. A velja prav isto tudi za Južno Ameriko in za vse druge kraje, kamor je odšel slovenski človek iskat zaslužka.

Tako številni izseljenški tisk je mogel v pisani raznolikosti in v sorazmerno močnih nakladah uspevati le, ker je vedno našel zadosti bralcev in naročnikov. Slovenski izseljenec je bil že zdama vaju brati časopise. Ko je prišel v tuji svet, je bil vesel, če je mogel v roke vzeti slovenski časopis, že zaradi tega, ker drugega tiska vsaj splošnega ni razumel. Slovenski časopis je bil velikokrat edini znanec, ki ga je srečal v daljni deželi. Tujina je bila manj mrzla in neznana, ko mu je domača tiskana beseda tolmačila razmere v novem svetu, mu pojasnjevala svetovni položaj in ga zlasti obveščala o stanju v domovini, ki jo je zapustil, a vedno po njej hrepenel z otožnim srcem.

Na ta način je slovenski izseljenški tisk vršil in še vedno vrši važno kulturno nalogo v širnem zamejstvu, ko spremlja naše rojake povsod, kjerkoli bivajo in jih veže med seboj, jim ohranja in osvežuje slovensko besedo in jih zlasti ohranja kot žive in zavedne člane slovenskega narodnega občestva.

Vendar so se razmere med slovenskim izseljenstvom mnogo spremenile z dolivom nove emigracije po letu 1945. . . . Novi emigranti so bili žrtve svojega verskega ali vsaj političnega prepričanja. To je bil umik visoke kulturne narodne plasti pred krvavo komunistično poplavo v zamejstvo. Naravno, da je ta plast prinašala s seboj v novi svet vse drugačne probleme kot nekoč njihovi predniki in da tudi svojega bivanja v zamejstvu ne smatra in ne more smatrati nikdar za zgolj krušno vprašanje! Gotovo, treba je živeti od dela svojih rok, toda plast, ki se je umaknila iz domovine pred komunizmom, je vršila v narodu važno kulturno nalogo, ki je trenutno le nasilno prekinjena, nikakor pa ne končana. Nekaj te kulturne naloge je res mogoče nadaljevati tudi v novi domovini. . .

S tem sta tudi že nakazana pomen in naloga svobodnega izseljenkega tiska. Ta je prvenstveno narodno-kulturnega značaja. . .

Poleg vseh tistih nalog, ki jih je izseljenški tisk dosihmal opravljal: gojitev materine govornice, vez med izseljenci, novice iz domovine, je moral prevzeti še veliko in sveto nalogo: povedati rojakom in tujcem resnico o komunizmu, ki smo ga na lastni koži doživeli. Treba je bilo povedati in to vedno znova ponavljati. Kakšno nasilje in nečloveškost je komunizem v praksi in kako lažnjiva in varljiva je njegova propaganda v inozemstvu. Bilo je potrebno osvetliti komunistične intrige med našimi rojaki v zamejstvu, da so pričeli pravilno pojmovati prave vzroke nove emigracije in jo niso več obkladali z "izdajalci in vojnimi zločinci," kakor jih je naučila Titova propaganda. Razen tega je bilo treba budno stati na straži pred lažljivo propagando bogato podpranega komunističnega tiska, ki razpleta svoje mreže med izseljenci, poskuša zasejati med nje nevednost in nepoučene zvabiti na svoje limanice.

Z zadovoljstvom lahko ugotavljamo, da vse to težavno poslanstvo naš izseljenški tisk uspešno opravlja. To velja zlasti za katoliški tisk. Kdor izmed naših rojakov v zamejstvu je prave volje, že dodobra pozna razmere doma in pravi obraz komunizmu. Ljudje se ne dajo več varati in tudi razumejo, zakaj je nova emigracija odšla v tujino. To je uspeh dobrega emigrantskega tiska — nekaj kajpada tudi komunizma doma, ki ne neha s svojimi zločini nad slovenskim ljudstvom, kar med vsemi poštenimi rojaki utrjuje odpor proti tolikšnemu barbarstvu. Ni pa ta apologetični pomen, če ga smemo tako imenovati, ves in edini pomen, ki ga izseljenški tisk vrši med nami. Enako pomemben ali še važnejši je njegov psihološki vpliv na emigracijo.

Poglaviti greh človeka, posebno modernega človeka, je njegova brezbrzičnost, pasivnost do idej in idealov, ki bi ga mogle dvigniti in popleniti njegovo življenje. In kdo je bližji kakor emigrant nevarnosti, da bo zapadel v duševno otupelost, češ, saj se ne da nič napraviti!

Ideja, zaradi katere smo bili preganjani in smo začasno izgubili domovino, mora v nas ostati živa in po nas ži-

veti dalje! Emigracija, ki si vzdržuje svojo tiskano besedo, ni mrtva! Ona živi in upa v vstajenje. Vsaka številka slovenske tiskane publikacije, ki prihaja iz našega kroga, se nam zdi kakor nova izpoved vere v resnično idejo, za katero smo trpeli; nam je vedno novi klic, ki dviga srca v upanju, da bo pravica triumfirala nad krivico in zlobo; nam je bodrilo k novi delavnosti za zmago resnice in pravico.

Emigrantski tisk je izraz in odsev notranjega življenja, ki ga izseljenstvo živi, je dokaz vitalnosti, ki se ne da potlačiti ne od notranjih težkoč, ne preplašiti od zunanjih sovražnikov."

BESEDA IZ NARODA

Joliet, Ill. — Par dni za tem, ko sem odposlal moj zadnji dopis na uredništvo A. D. potrkna na vrata mojega stanovanja moj prijatelj Nick, katerega sem že večkrat omenjal v mojih dopisih. Ko odprem vrata me pozdravi po lepi stari navadi Belokranjcev: "Bog te živi, daj zdravja in osrečuje te naj z vsem, kar ti je potrebno za dušo in telo, po smrti pa te naj vzame v sveta nebesa v njegov raj!"

Krasen pozdrav! Zahvalil sem ga za lepi pozdrav in ga povabil naj sede.

Ko se pogovarjava en čas o sedanosti in starih časih, začne Nick pripovedovati o dogodku, ki sem ga jaz že skoro pozabil. Nick pa je nadaljeval. Se spominjaš, ko smo pri pokojnemu Muhčevemu očetu sedeli s pokojnim John Kramaričem in se pogovarjali, kaj vse bi napravili, da bi Joliet zmagal v tedanji kampanji "Amer. Slovenca" leta 1926, ko se je šlo da postane dnevnik?

"O yes, yes, pa še par drugih je bilo zraven. Vsi so izražali, da odkar "A. S." ne izhaja več v Jolietu, da se vse premalo čuje o Jolietu. Potem smo pa sklenili, da o Jolietu se mora več pisati in naglašati. Njegova slavna preteklost in dobri slovenski ljudje v Jolietu zaslužijo, da se o njih piše in govori. In napravili smo načrt. Prav takrat je zagledal dan moj 1. dopis "Tone s hriba." Ko je bil dopis objavljen je pokojni John Kramarič kar skakal od veselja in dejal, to mora biti zdaj vsaj enkrat na teden. Skušal sem napraviti kar se je dalo, včasih je bil vsak teden, včasih ne, ampak privadilo so se Tonetu in ta od tedaj naprej kakor in v kolikor mu je mogoče še danes piše. Po kojini Mr. Jaka Debevec, ko je prevzel naročnike A. S. je dejal: "Ampak Tone s hriba ne sme izostati, ta gre vred z A. S. k nam." In tako res še zdaj delam sitnosti in težave v A. D. z mojimi dopisi. In prav, ko sva pred par dnevi sedela z Nickom, ko me je obiskal, kakor sem malo prej omenil, so stopile pred moje oči tudi letnice "1926" in "1962." Iste številke, le različne je ta, da takrat so zadnje dve številke stale tako le: 26, zdaj letos pa storijo: — 62. Razlika med njima je 36 let. Kam je teh 36 let izginilo sam ne vem.

Vse se mi zdi kakor še včeraj. . . . Le eno sem Nicku omenil, da 36 let ne bom več pisal "Tone s hriba," morda ga bo kdo drugi, a kdor ga že bo, Joliet naj ne pozabi, pa njegovih slovenskih pionirjev! To so bile slovenske korenine kakoršnih je le malo kje še! To pričajo njih dela v Jolietu, ki bodo po hvalno govorila o njih še dolgo, dolgo. Velikostna slovenska cerkev sv. Jožefa z dvema stolpoma, ki se lahko kosa z marsikatero katedralo, farna šola in drugo, ter najstarejša slovenska podporna organizacija Kranjsko Slovenska Katoliška Jednota s

svojim lepim mogočnim domom v Jolietu, vse to bodo ostali najdražji spomeniki dobrih zavednih Slovencev v Ameriki!

O vsem tem sva v glavnem govorila z Nickom in še o marsičem drugem, o čemer bom še kaj drugokrat omenil, ker v en sam dopis se vsega ne da spraviti. Omenil sem, le obletnico, na katero me je spomnil prijatelj Nick. Onim, ki smo takrat pred 36 leti bili skupaj in delali načrte, pa so že odšli k večnemu počitku, pa daj Bog mir in pokoj in nebeško veselje in raj. Bili so poštenovalni delavci za vsako potrebno slovensko stvar, posebno pa za dober slovenski katoliški tisk. Naj ostane svetel spomin med nami na vse tiste zavedne moše kot so bili Muhčev oče, Marko Blut, John Kramarič in mnogo drugih!

* GOSPODARSKI NAPREDEK JOLIETA se zadnja leta dviga od leta do leta. Tekom zadnjih pet let, je v tej okolici ustanovilo in začelo obratovati svoja podjetja kakih 25 različnih industrijskih tvrdk. K temu je seveda pripomogel največ napredek kanalske plovbe, odkar so pred par leti poglobili kanal vse skozi od Chicage doli po illinojski nižavi do Mississippi reke in od tam po isti doli do mehiškega zaliva. Težki parobrodi so zdaj na razpolago za prevažanje težkega tovora te ali ene vrste. Preselitev raznih industrijskih podjetij v ta kraj je kajpada tudi ustvarilo višjo zaposlitev ljudi. V novih podjetjih je dobilo delo več kakor 5000 ljudi te okolice. To se pa že nekaj pozna. Več je zaslužka, več je denarja in več prometa v trgovinah in vsepovsod. Na kratko, Joliet koraka čvrsto naprej v vseh ozirih!

* NOVO MEDDRAVNO CESTO "Federal Aid Interstate Highway 80," o kateri se že dolgo govori in bo spajala vzhod z zapadom vse skozi od New Yorka tja do zlatih vrat v mestu San Francisco v Californiji, bodo začeli graditi v tem letu, če ne pride kaj izrednega vmes. Ta nova velecesta pomeni nov napredek za naše mesto, naš okraj in vso daljno okolico. V Springfieldu so načrte odobrili in država Illinois je za enkrat določila 270 milijonov dolarjev kot njen delež. K temu bo dodala svoj delež tudi zvezna vlada, nekaj tudi okraj. V naš okraj Will bo tekla iz vzhoda malo pod Tinley Parkom, ki je še v Cook County, potem bo šla kakor kažejo načrti nekoliko nad Mokeno in New Lenox, tam bo šla preko Rock Island proge preko ceste šte. 30, zatem še preko petih prog ter cest šte. 52, 66, 6, kakor naprej nekaj milj nad kanalom severno nad cesto šte. 6, naprej proti zapadu. Gradnja te veleceste bo vzela kake 4 leta časa, kakor predvidevajo. Križišča in mostovni prehodi preko železniških prog in sedanjih cest bo dalo veliko dela. Pomeni pa to za Joliet in njegovo okolico vsestranski razmah in napredek. Ko sva z Juretom pred nekaj dnevi o tej cesti govorila je Jure dejal: "Tone, škoda da smo že tako v letih. Zdjaj bo še le Joliet prišel na mapo, kakor še nikoli. Joliet je na pravem kraju. Za ves svet bo postal nekako gostišče ob najvažnejši cesti. Prav tako kakor je v starih časih tam pod Gorjanci krmaril Zajc, o katerem so moj oče rekli, ta ima

srečo, ta je tič, na takem kraju je, da se vsakdo v njegovi krčmi ustavi, da se okrepča in dušo priveže. . . . Tako se bodo bodoči svetovljani ustavljali tu na svojih potih na vzhod in zapad."

Bo tako, Jure ima prav. * KAJ VSE IMAMO V JOLIETU? O tem ve pa največ in najbolj povedati prijatelj Nick. Ko so ga pred nedolгим vprašali o tem njegovi sorodniki in znanci iz Michigana, ki so prišli h njemu na obisk, jim je Nick tipično po njegovi navadi odgovoril:

"V Jolietu imamo vsega in vse od "nuts to soup." Tu dobiš vse kar češ. Imamo fejest dekleta, fejest fante in fejest ljudi sme tukaj. Govorimo radi med seboj in na vse viže tudi po telefonu, ali kakor je včasih rekel stari Lekan "po špagi." Tako so n. pr. Žužemberčani rekli telefonskemu pogovoru, da se govori "po špagi." Illinojski Mr. Bell je te dni nam povedal, da imamo točasno v Jolietu nič manj kakor 48,613 telefonov inštaliranih. Govorimo torej mnogo, če tudi niso dandanes besede po telefonu govorjene tako poceni. To čutimo vsak mesec, ko nam Mr. Bell pošlje račun za naše besede, ali "tokanje" po telefonu. Dandanes ima vsakdo telefon, nekateri dajo napeljati telefon še k zibkam, v katerih se "babiji" lahko poslužio telefona po noči, če postanejo lačni, da jim ni treba mater buditi z jekom. Eh, lepo je nam zdaj na svetu," je ugotavljal Nick.

Jolietčani moramo biti Nicku kar hvaležni, ker on je — the best news salesman about us! Neka živi še dolgo, dolgo med nami!

* TE OBISKOVALKE NISMO VESELI, ker prepogostoma prihaja med nas. To je bela žena Smrt. Ubrani se je pa ne moremo in noče slišati naših narah, naj ne pride več. Te te dni je pobrala iz naše srede sledede:

— Pred nedolгим je preminula v bližnjem Rockdale 87 let stara rojakinja Mrs. Anna Marentič, ki je bivala na 107 Stillwell Avenue. V Jolietu je bivala nad 70 let. Bila je članica DSD in KSKJ, in oltarnega društva cerkve sv. Jožefa. Zapušča pet hčera in enega sina. Pokopana je bila iz cerkve sv. Jožefa na farno pokopališče.

— V Silver Cross bolnišnici je preminula 79 let stara Mrs. Mary Jurešič, s 1311 Marie St. V Jolietu je bivala nad 50 let. Bila je vdova po pokojnem možu Michaelu Jurešič, ki je pred leti umrl. Zapušča šest sinov in štiri hčere. Pogreb se je vršil iz cerkve sv. Bernarda, na pokopališče sv. Jožefa.

— V Reno, Nevada, je preminul 47 let stari Joseph Tomšič, kjer je vodil business. Bil je rodom Jolietčan, sin Matija Tomšiča in pok. Mrs. Tomšič. Pred 25 leti se je preselil v Gary, Ind. od tam pa v Nevada pred nekaj leti, kjer se je podal v business. Za pokop je bil prepeljan v Chesterton, Ind. Zapušča soprogo, očeta, tri brate in tri sestre.

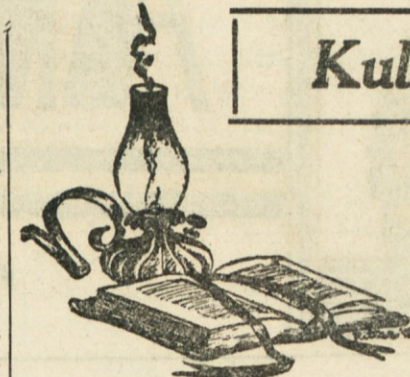
— Pred kratktem je tu umrla tudi Mrs. Amalija Pekol, stara 66 let, bivajoča na 717 Vine St. V Jolietu je bivala kakih 33 let. Zapušča žalujočega moža, tri sinove in eno hčer. Bila je članica KSKJ, Slov. ženske zveze in oltarnega društva cerkve sv. Jožefa, odkjer je bila tudi pokopana na farno pokopališče.

Vsem žalujočim sorodnikom umrlih iskreno globoko sožalje! Pokojni pa naj počivajo v miru božjem!

— Vsem čitateljem A. D. iskren slovenski pozdrav! Tone s hriba.

Jakob Resnik bo pravil o Slovencih v Clevelandu

Cleveland, O. — Jakoba Resnika iz Newburga poznamo skoro vsi, kar nas živi v Cleve-

Darina: Hepica

Naslov je nemara malo čuden, toda pod tem naslovom se skrivava dobra otroška knjiga, ki je izšla v Argentini pri Baragovi založbi.

Kdo je skrit pod Darino, ne vem, na vsak način pa je pisateljica ali pisatelj doma nekje na Gorenjskem, ker so kraji dobro opisani.

In zgodba? Knjiga pripoveduje o starem Mateju, ki je na Brezjah imel ptiče, med njimi tudi papagaje. Tu se je rodila Hepica in njeni trije bratci-papagajčki. Oče Matej je star in ve, da vseh ptičev ne bo mogel imeti in tako se zgodi, da Hepica in bratci odidejo po svetu, k otrokom, ki ljubijo ptiče.

Različna usoda je določena ptičjim življenjem in v tem je pisatelj zgodbo napel. Prvemu papagaju usoda konča maček, drugemu bolezen in nazadnje se pisatelj ustavi ob zgodbi Hepice, ki mnogo doživi. Celo na Golnik zaide k boinemu otroku. Ob vsem tavanju na koncu koncev pride tudi na Brezje, tja, kjer se je nekoč izvalila. Stari Matej sicer ni več živ, toda Hepica je srečna pri dobri teti in pri dobri Aniti.

Treba je reči, da je zgodba dovolj originalna in pisana na način, ki je otrokom res blizu. Naj, ki je preprost, lep in razumljiv kar pri marsikaki otroški knjigi človek sicer pogrša. Posebno vrednost knjigi dajejo pravljici vložki. Mnogo kratkih pravljič je pisatelj spravil med zgodbo in poleg njih še nekaj običajev.

Ivan Bukovec, ki je knjigo ilustriral, je z mnogimi slikami zgodbo otrokom še bolj približal in reči smemo, da je Hepica ena zelo dobrih otroških knjig, ki so izšle v tujini. Poleg Kunčičevih stvari (ne vem kako, Kunčičev stil je celo v tej knjigi) nimamo veliko tega blaga na tujem. Prav bi bilo, ko bi knjiga šla med našo mladino, tudi med tisto, ki je sicer že malo odrasla, pa ji rodna beseda že dela težave.

Knjigo ima v prodaji v Clevelandu tudi trgovina Familja, 6116 Glass Ave., Cleveland 3, Ohio. Cena je 2 dolarja in obil-

landu in okolici, poznamo ga po dobro tudi v Torontu in po drugih slovenskih naselbinah Amerike in Kanade.

Tekom dolgih desetletij, ki jih je Jakob Resnik preživel v Clevelandu, je veliko doživel, veliko videl. On je danes brez dvoma eden najboljših poznavalcev naseljevanja Slovencev v Clevelandu. To svoje znanje noče držati za sebe, zato bo prihodnjo nedeljo, 25. februarja, popoldne ob 3:45 prišel v Baragov dom na St. Clair Ave. in nam pripovedoval o svojih doživljajih v tej deželi vse od časa, ko je pred več kot pol stoletja stopil na ameriška tla, pa do zadnjih let.

Kljub visoki starosti je g. Jakob Resnik čil in bister, zato bo njegovo pripovedovanje zanimivo za vsakega. Stari naseljenci bodo z njim vred obujali spomine na stare dni, novi bodo pa iz njegovih zgodb spoznali, kako so se morali prvi slovenski naseljenci v tej deželi boriti za svoje mesto na soncu, koliko so trpeli, koliko preskusili, kako ohranjali svojo slovensko narodno zavest, kako gradili svoje narodne domove in cerkve.

Ne pozabite, v nedeljo popoldne ob 3:45 v Baragovem domu na St. Clair Ave.

Vsi vabljeni, vsi dobrodošli! Baragova prosveta.

Kulturna kronika

čajna taksa ter poština.

A. S. Puškin: Pravljičica o ribiču in ribici — poslovenil dr. Tine Debeljak. Založba Slovenske kulturne akcije v Buenos Airesu.

Eden najpridnejših kulturnih delavcev v zamejstvu je brez dvoma dr. Tine Debeljak, nekdanji urednik Doma in Sveta in pisec neštevilnih kulturnih člankov. Poleg tega pa skrben prevajalec zlasti iz poljščine. To pot nam je poklonil majhen pa čudovit lep biser iz ruščine, pravljico največjega ruskega pesnika Puškina, ki je bil sodobnik našega Franceta Prešerna, zaka; rojen je bil le eno leto pred njim, umrl pa dvanaest let mlajši od njega.

Puškin je bil med vrhovi ruske literature, čeprav ga povprečno vzeto malo poznamo. Nemara bolj iz proze kakor iz pesmi. Znaná med nami je bila njegova Pikova dama.

Zakaj se je dr. Tine Debeljak lotil prevoda prav Pravljičice o Ribiču in ribici? Zdi se mi, da ga je pritegnila poleg preproste lepote posebnost, da je pravljica napisana v nekakšni lahko ritmični prozi, kar daje prevajalcu večjo prostost, čeprav sem že nekdajkrat bral, da je prav Puškin tisti, ki je za prevajalca trd oreh.

Puškin se je po svojem romanu v verzih Jevgenij Onegin močno posvetil prozi in pesnitvam. Bronasti jezdec, Pravljičica o carju Saltanu, Pravljičica o mrtvi čarilnici in Pravljičica o zlatem petelinčku je napisal v kratkih presledkih. Dr. Tine Debeljak pri opombah omenja, da je bila Pravljičica o ribiču in ribici napisana leta 1835. Ko pregledujemo, kar je dosegli, meni, vidim, da je Puškin pravljico napisal leta 1833. Morda vendarle bolj drži Debeljakova letnica.

Uvod v pravljico je iz pesnitve Ruslan in Ljudmila:

V zalivu morskem hrast zelen je, ob njem veriga iz zlata. . .

Prav s tem uvodom, ki je v običajnih rimah, se pokaže kako prosto teče Pravljičica o ribiču in ribici.

Živel je starček s svojo ženo staro na bregu ob sinjem morju, živel v ilovnati sta kočici še ravno tri in trideset let:

Ko človek bere in bere, mu poleg občutka, da je to proza, uho vendar lovi neki ritem in ko pride do zadnjih verzov, mu pesnitev le ritmično zveni v ušesu.

A glej: Pred njim spet je ilovnata kočica, na pragu sedi njegova žena, pred njo je razkladno korito.

Moč pravljice je v preprosti, v izraziti narodovi modrosti, v iskrenem pripovedovanju starega ruskega mušiča. Čutiš, da bi drugače ne smela biti zapisana, ker bi ne bila več originalna.

Koliko je prevajalec ujel Puškinovega duha, bi mogel reči le tisti, ki je v ruščini povsem doma, ki bi prevod bral ob originalu. Toda po zapiskih, ki jih je prevajalec dodal ob koncu, sklepam, da je prav v prostem verzu bistvo te Puškinove umetnine, ki jo je prvi domel pesnik Aškerc, katerega se je pri novi predstavi držal tudi dr. Debeljak.

Prevajalcu smo lahko hvaležni za ta drobni dragulji. Doma so v letu 1950 pod uredništvom Mileta Klopčiča izdali prvo knjigo Puškinovih Pesmi in obečali, da bo celo Puškinovo ustvarjanje izšlo v šestih knjigah. Verjetno je izšlo, jaz sem mogel dobiti le prvo knjigo. Naša emigracija si tega ne more (Dalje na 3. strani)

Issued Every
Thursday
for the Yugoslavs
in Wisconsin
*
Tedenska priloga
za Slovence v
Wisconsinu

OBZOR

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Address
All Communications
to
OBZOR PUBLISHING
COMPANY
Marica R. Staut,
Publisher
3601 W. Ohio Ave.
Milwaukee 15, Wis.
Tel. Mitchell 5-4373

Sem in tja po Milwaukee

Dne 16. februarja je umrla 84 let stara Josephina Komar s 1664 S. 70. St. (West Allis). Zapušča hčer Marion Haishuk, siove Josepha, Rudolpha, Augusta, Franka in Karla, brata Antona Erjavz v West Allisu in sestro Franciško Ermanc v starrem kraju. Pogreb se je vršil iz Ermenčevega pogrebnega zavoda v Holy Assumption cerkev (West Allis) na Holy Cross pokopališče.

Umrli je Anton Luksich s 1005 W. Washington St. star 74 let. Zapušča ženo Mary (roj. Cimermančič), hčer Mary Radovich in polsestro Mary Bohte. Pogreb se je vršil iz Jelenčevega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Janeza Evangelista na Mount Olivet pokopališče. Bil je član društva Našsv. Imena, društva sv. Janeza Ev. št. 65 KSKJ in kluba penzionistov Wisconsin Motor Co. R. i. p.!

V petek, 16. t. m., so objavili vest, da je v Rimu umrl Milwaučan Alojzij Jožef kardinal Muench, v starosti tri dni manj kot 73 let. Ob času njegove smrti so bile z njim njegove sestre: Mrs. Ray E. Ott, Mrs. Frank Herrick in Miss Teresa Muench (vse tri iz Milwaukee). Malo pred smrtjo je kardinala obiskal sv. oče, ki je segel bol-

niku v roke ter vzkliknil "blagoslavljam to roko, ki je toliko dobrega storila." Kardinal Muench je bil po drugi svetovni vojni živl v Rimu in se je večkrat povrnil v Milwaukee, da je obiskal svojo mater, ki je pred par leti umrla. Kardinal Muench je bil rojen na severni strani mesta Milwaukee ter je obiskoval farno šolo sv. Bonifacija. Bogoslovne študije je končal v milwauškem nadškofjskem semenišču. Ko je bil star 40 let je bil imenovan za ravnatelja semenišča v Milwaukee, v 46. letu starosti je bil posvečen v škofa za Fargo, N. D., v 62. letu je bil imenovan za papeževga nuncija (poslanika) v Nemčiji. Bil je prvi Amerikanez odlikovan s tem imenovanjem. V 70. letu je prejel kardinalski klobuk in bil nastavljen v rimski kuriji. Kardinal Muench je zelo rad prihajal domov na oddih in, da vidi svoje drage. Truplo pokojnega je bilo prepeljano v Ameriko, kjer je bilo položeno v torek, 20. t. m., na mrtvaški oder v St. John katedrali v Milwaukee ter je bilo po končanih pontifikalnih obredih prepeljano v Fargo, N. D., kjer je bilo v sredo, 21. t. m., položeno k večnemu počitku. Da je bil uokojni kardinal Muench v resnici priljubljen, priča brzojavka, ki jo je ob čas kardinalove smrti prejel nemški kardinal Bea od glavarja nemške evangelske cerkve Rev. Kurt Scharfa v imenu evangelskih kristjanov Nemčije: "Naj vam izrekam največje sočutje in sožalje ob veliki izgubi, ki jo trpi katoliška cerkev v prerani smrti kardinala, ki je bil tudi eden naših največjih zagovornikov v današnjem razdvojenju." Naj pokojni počiva v miru božjem in večna luč naj mu sveti!

Pri sv. Janezu Evangelistu bo v nedeljo, 11. marca duhovna obnova za moše. Voditelj obnove bo bivši duhovni pomočnik cerkve sv. Janeza Ev. Father Mark Hochevar. Pridružite se tudi vi!

Kongresna knjižnica dobila Eichmanov proces na traku

WASHINGTON, D. C. — Radio postaja WIP iz Philadelphije je dobila od izraelske vlade pravico, da snema ves Eichmanov proces na trak. Delo je opravila in porabila v ta namen \$5 milj traku, kajti proces je trajal štiri mesece. Radijo postaja je sedaj podarila celoten trak kongresni knjižnici.

Josip Jurčič:

DOKTOR ZOBER

IZVIREN ROMAN

Četrto poglavje.

Župan je klet in opombe delal. "Zdaj ostane še samo Zobrova koč." A Lisec ni na to pazil. Po glavi mu je šel cel ta čudni prizor.

Mlada gospica Lina — to ime je čul — lepa, vse sreče vredna deklica, a v tej okolici! Le nekoliko trenutkov jo je imel priliko gledati in vendar je videl veselje na njenem obrazu, ko je bila mati, ne videvša ga prej, dovolila, da sme ostati. Kmalu pak se mu misli povrno zopet do svoje neprične situacije. Reče županu:

"Zakaj mi niste povedali, da pri vas ni mogoče za poštenega človeka dobiti poštene postelje? Nikdar bi ne bil izpostavljal se temu, da me enkrat mrčes, drugič nora ženska iz dvora meče. Vi v čudnem kraju županujete."

"Zobrova hiša, Zobrova hiša," tolaži župan, ko koračita čez polje v vas nazaj. Lisec je bil radoveden, kako je to zadnje pribežališče.

Solarjeva hiša je stala zunaj vasi. Tjakaj župan inženirja vodi in gospodarja pokliče ter mu razklada, da zdaj mora koč odkleniti in da naj spava inženir na postelji Zobrovega doktorja, ker nič drugače ne more biti. Solar z glavom maje in pravi:

"Ključ imam, ključ, ali pravzaprav jaz ne smem nikomur odpreti; gospod mi je prepovedal in rekel: nihče se ne sme nobene stvari v moji izbi pritekniti, vse mora tako biti, kakor je."

"Saj bo tako ostalo, kakor je. Samo tačas, dokler je inženir tukaj, naj notri spi in svoje stvari piše. Dve leti že ni bilo v naši vasi videti Zobrovega doktorja. Sam hudič bi bil, ki bi ga sedaj prinesel."

"I, jaz si vendar ne upam. Ti ne veš, kakov je, kedar je jezen. On zna tudi coprati. Kdo mi povrne, če mi prasič crkne," pravi Solar.

"Če si ti ne upaš odpreti, odprem jaz, daj sem ključ."

Solar da naposled ključ in zdajci vodijo Lisca proti koči, ki je stala v sredi med sadnim drevjem, zadaj za Solarjevo hišo. Tedaj tudi tukaj težave! Večje nuje za stanovanje ni

nikjer, nego tu v Volčjaku, misli Lisec, gredoč za kmetoma.

Odpro in v svoje začudenje zagleda Ivan dobro in čedno, z nekaterimi rečmi ne bogato oskrbljeno, a lepo pobeljeno sobo, iz katere je udarila le nekoliko zaduhnelost zaprtelga zraka.

"Tu pak se bode dalo prav idilčno stanovati," misli si Lisec ves zadovoljen in vpraša: "Čigava je, pripovedujete, ta sobica? In kaj je s tem Zobrovim doktorjem, ki ga večkrat imenujete? Ali je ta soba njegova lastnina? Ali smem vsaj tu brez skrbi ostati? Ali kako je?"

"Brez skrbi," odgovori župan. "Zobrov doktor ni tako napačen človek, kakor nekateri mislijo; če ga nobeden ne pogovori, jaz ga."

"To se ve da je njegova lastnina, za zdaj, dokler on živi, če še živi, a po njegovi smrti pa meni pade," pripoveduje dalje Solar.

"Zobrovega doktorja je, pač da," pristavi župan.

"Tedaj je ta koč izgovorjena pri vas za kakov kot, za preužitek?" vpraša Lisec, da bi nekaj več zvedel.

"Kot, kot, kot," potrjuje kmet, "in ne le samo izgovorjen, ampak tudi intabuliran na mojo zemljo, Zobrov gospod se je intabuliral, ni dal drugače; kakor da bi bil jaz kakov pijanec in zapravljevec, ki dolgove dela. Hudo mi je bilo, ali plačal mi je pa res, dasi bi bil jaz njemu imel plačati."

"A kdo je ta Zobrov doktor? In kje je?"

"E, študiran človek je, in še močno. Ko je bil mlad, dali so ga Zobrovi, ki so bili prej na tej domačiji — jaz sem jo na licitanti kupil, ko jo je Zobrov Miha, doktorjev brat, zapravil — tačas so ga bili v šolo dali, pravijo, da bi bil duhoven. Kaj pak, Ne vem, katere sorte doktor je. Eni pravijo, da je vse vkup, da zna vse, ker vse, kar tisti cesarski in kar oni doktorji, ki ljudi zdravijo. Doma, kadar pride, ne dela nič. Samo toliko vem, da je bil daleč po svetu; tja čez morje nekamo je bil šel, še čez deželo; slišal sem, da v Egipt, kamor je bila Marija z Jezusčkom bežala, kakor iz

evangelija bero. Vprašati se ga nikoli nisem upal. Ko se zmisli in še ne odgovarja! Tačas, ko je stari Zober sinu Mihi vse izročal in so v kanceliji pismo delali, ni nič vedel, kje je starši sin, ki je za doktorja študiral in potlej po svetu izginil.

(Dalje prihodnjic)

Kultura

(Nadaljevanje z 2. strani)
privoščiti in prav zavoljo tega so za nas tudi drobni biseri iz svetovne književnosti dragoceni. Lahko smo hvaležni prevajalcu Debeljaku za ta dar.

Knjiga, ki jo je okusno opremil po motivih ruskega slikarja Dehterova Andrej Makek, je vredna naše pozornosti. Vsak, ki ljubi preprostost z globino, jo bo bral z užitkom.

Tudi to knjigo je mogoče naročiti pri Familia, 6116 Glass Ave., Cleveland 3, Ohio. Cena je en dolar, poleg takse in poštne.

Karel Mauser.

Moški dobijo delo

Dobijo delo

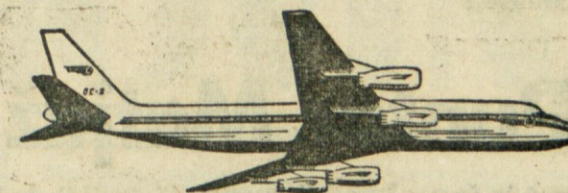
2 mizarja, 2 zidarja in 2 zidarska pomočnika, ki imajo svoj avto in ki stanujejo v Collinwoodu ali Euclidu. Dobijo delo pri advokatu Wm. Kennick, 2675 Rockefeller Rd., Wickliffe, Ohio. Kličite od 7 zj. do 10 zv. 943-3670. (39)

MALI OGLASI

Lepa prilika

Zaradi bolezni se mora prodati ali oddati v najem že 20 let obstoječa delikatesen trgovina, ki ima licenco za prodajo vina in pive. Zglasite se na 4727 Payne Ave. Victor Delicatessen. (38)

CLEVELAND - EVROPA

Edina neposredna jet zveza

Edina direktna jet postrežba v Evropo. Letite v hitrem, tišem udobju ogromnega DC-8 jet letala. Polet 886 vas popelje v Toronto v 45 minutah — od tam pa se odpeljete s poletom 856 v London. Odlične zveze v Londonu do vašega cilja potovanja preko zveznih letal. Pri nas lahko tudi predplačate vozno za Vaše sorodnike, da vas obiščejo.

CLEVELAND - BEOGRAD

\$584.10

17-dnevni jet ekonomski povratni izlet na TCA Cleveland-London in z zveznim letalom v Beograd. Pot se mora končati 31. marca 1962.

Popolna pojasnila o carinah in potnih listih dobite v vaši potniški pisarni ali če pokličete TCA na št. Super-ior 1-2020. Urad za vozne listke: Hanna Building, Euclid in 14 St.

Peljite se v Evropo po načinu Rolls-Royce

TRANS-CANADA AIR LINES AIR CANADA

MALI OGLASI

Lahko pazim

na enega otroka v svoji hiši, za \$15 na teden. Govorim tudi hrvaško in nemško. Na E. 58 in St. Clair Ave. Kličite 881-6369. (38)

Peč naprodaj

ki greje pet sob, v izvrstnem stanju, na 978 E. 78 St. HE 1-5530. (38)

Naprodaj

Poslopje in najem na E. 200 St. Kličite RE 1-0077. (39)

Delo išče

Moški srednjih let išče zaposlitev v tovarni. Pripravljen je dati lepo denarno nagrado tistemu, ki bi mu pomagal najti delo. Njegov naslov dobite v uradu Ameriške Domovine. —(39)

REVMAZEM JE VELIKA

NADLOGA!
Mi imamo tako zdravilo, ki van bo olajšalo bolečine in težave! Pridite in nas vprašajte!
MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd. KE 1-0034
Cleveland 10, Ohio
Naročila sprejemamo in razpošiljamo!

NAPRODAJ

- 1.—Blizu Grovewood Ave. hiša za eno družino, 5 spalnic, 2 kopalnici, lep lot. Cena \$14,800. — Se sprejme ponudba.
- 2.—Blizu Holmes Ave. hiša za dve družini, 5 in 5 sob, garaža, velik lot. Cena \$16,500.
- 3.—Hiša za eno družino, 6 lepih sob, velika kuhinja, razvedrila soba. Cena \$14,800.
- 4.—Razen tega imamo na prodaj še veliko število raznovrstnih hiš na raznih delih Clevelanda.

John Knific Sr. Realty

820 E. 185 St. IV 1-9980

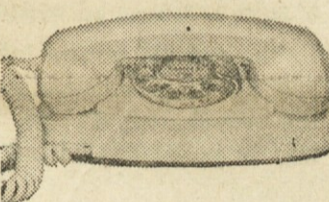
Pohištvo naprodaj

zaradi selitve, hladilnik, televizor, pralni stroj, divan, kuhinjska peč in več manjših kosov. Zglasite se pri Mrs. Grimsic, 617 E. 123 St., Cleveland 8, O., telefon GL 1-3237. —(40)

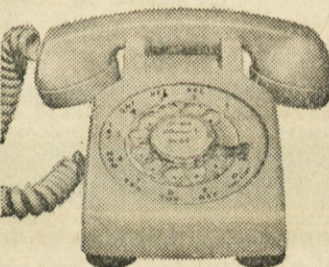
Sprejme se

poštenega moškega na hrano in stanovanje. Lahko je na penziji. Na 1394 E. 52 St. —(39)

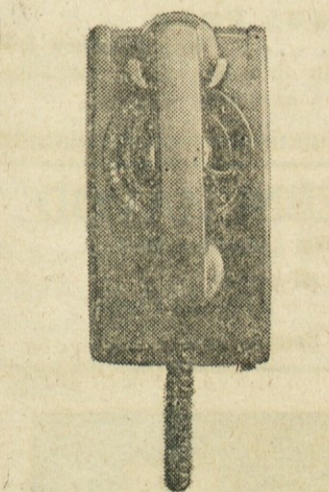
THE EASIEST

WAYS TO

VISIT YOUR

OUT-OF-TOWN PARENTS

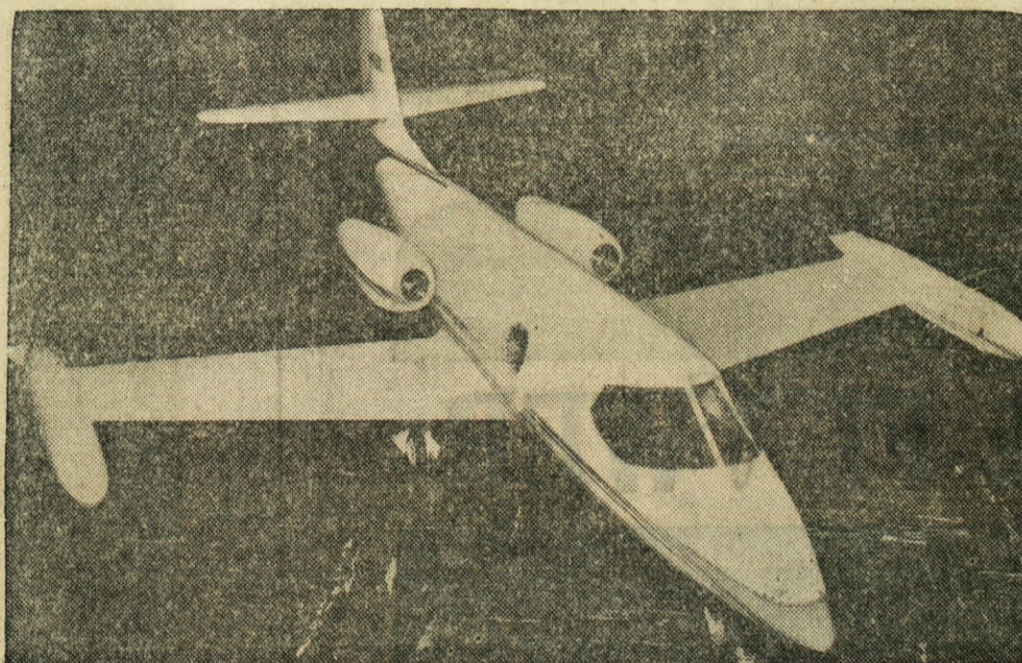
• Just pick up your phone—and Long Distance puts you there! You get and give all the latest family news, while it's still news. Your call brings happiness, reassurance, and love. Come to think of it, wouldn't tonight be a good time to call your parents?

Long Distance is the next-best thing to being there.

Bargain Times!

After 6 p.m.—Most rates are lower.
Sunday—Most rates are lower all day.

On any day—"Family Visit" time is after 9 p.m. on calls within Wisconsin—you can talk 10 minutes for the price of 5.

VSE HITREJŠE — Poslovnim ljudem se vedno mudi. Doslej so se vozili po naj-nih poslih na nekaj sto milj daljave z navadnimi letali, sedaj bodo imeli na razpologo že tudi osebna jet letala. Slika kaže tako privatno jet letalo, v katerem je prostora za pet potnikov. Leti lahko do 500 milj na uro, stane pa \$250,000.

you'll like Stroh's...better?

"Tlesk" koruze...in "tlesk" kapice od steklenice mrzlega Stroh's piva...bo napravil prijeten večer. Stroh's je nekaj posebnega. Je edino ameriško z ognjem varjeno pivo...varjeno za pristno slast. Pokusite Stroh's...dejali boste, da je to najboljši osvježujoče pivo, kar ste ga kdaj pokusili! Vedno prvovrstne kakovosti...po popularnih cenah vsepovsod!

light
smooth
fire-
brewed

AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

Karel Mauser:

Puntar Matjaž

Povest iz časov kmečkih puntov in turških bojev.

"Mislim, da je hudo mimo." Vsak se boji iti domov. Vsak se boji videti razdejanje, ki je v kratkem času uničilo trud dolgih desetletij.

Ljudje omahujejo. "Če bi se le vrnili", sproži misel Vaznik. "Bolje, da še počakoma."

Jurč se je rečel razgledovati po živini. Raztepla se je bila po lesu.

Krave so mirno mulile travo in listje. Kmetje so jih zganjali skupaj.

Z velikimi očmi so živali nemo strmele v ljudi, mimo katerih je šla smrt.

Smrečnik v grabnu je stopil iz skrivališča, dvignil obraz in povohal po zraku.

Smrdi po dimu.

Počasi se je vlekel proti bajti. Zaprti vrata so ga radostno pozdravila.

Koj za njim je Florijan pripeljal otroke.

"Ti", se je Smrečnik nenadoma zasukal proti sinu.

Florijan ga je zmedeno pogledal.

"S kom si ga ustreliš?"

"S puščico", sikne Florijan skozi zobe.

"Kakor Gebharda?" rastejo Smrečniku oči.

Sin samo prikim. Kako je oče uganil, da je streljal na valpta?

"P o k opati ga morava", krehne Smrečnik in stika za orodjem. "Zavoljo Gebharda. Če bi zvedel zanj, bi zvedel tudi zate. Roka ga še boli."

Florijan gre brez besede za očetom.

Lesena puščica z dolgo iglo tiči v Turkovi glavi. Ko se vračata, misli Florijan na pravi lok in na prave puščice, ki jih je vzel Turku in spravlil pod leščevje. Kadar bo tisto sprožil, ne bo zgrešil.

Potlej Smrečnik zakuri in pristavi mleko. Marjeka je zaspala.

Tudi na Dholico se že vračajo ljude. Počasi, po prstih kakor proti veliki negotovosti. Na robu lesa obstanejo. Živine ni moč zadržati. Krave in voli kobale po strmini in vohljajo v zrak. Smrad po pogorišču.

Nikogar ni, ki bi stopil živanim naproti. Zdaj se opogumi Jurč. Kakor preplašena zver je, ki stoji na jasi in se splešena na razgleduje po zasledovalcu.

Turkov ni več. Ogenj se je oprijel skoraj vseh hiš, toda le ena je pogorela do tal. Čajnikova.

Škode je veliko. Zdaj kane na plano Vaznik, za njim Domnik, Oštirnik in nekaj ravencev.

Zenske so planile v vek. "Dokler smo živi, še lahko delamo", davi tudi Sedmenika

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

1½ STORY 5 and 5 Room apt. 3 Bedrooms each. Ceramic bath. Oak trim. plus 3 room apt. in basement. 62' lot. 2 car garage. Nr. 55th and Mobile. LU 5-9610. (38)

YOU TOO, ARE NEEDED

FOR GOD'S WORK IN AFRICA!

If you are a normal young man of average intelligence, good health and desirous of saving souls, please write or call:

SOCIETY OF AFRICAN MISSIONS

4845 South Ellis Avenue, Chicago 15, Illinois

DRexel 3 3770

Če bi vse pogorelo, da sta se le vrnila.

Pripovedovanje na Dholici se ni ustavilo.

V nedeljo je župnik Unrest pridigal svojim ovčam o božjem usmiljenju. Toplo je govoril, da je še Sedmenikov Matjaž nekajkrat smrknil in z očmi poiskal Agato. Toda ni se mogel premagati, da ne bi na koncu udaril z ostopostjo.

"O ljubi Bog, čas bi že bil, da krščanski meč skrhva turško sabljo! Čas bi že bil! Amen!"

In čudno. Vsi ljudje so mislili na grajske zidove, ki se niso hoteli odpreti ubogemu kmetu. Po maši je Sedmenik Matjaž na glas krehnil pred cerkvijo: "Čudnega nič, če je gospoda na skrivaj zvezana z roparji. Desetino bo pobirala tako kot vselej."

"Zlodeji!" je siknil Jurč.

Ljudje so spet mislili na leonsteinski grad.

Groza po dolinah in po hribih se je poglobila, ostala, je žalost za mrtvimi in odpeljanimi. Škudnikov iz Ribnice, ki so ga zajeli, ko je seganjal živino, pa jim je potlej pri Sepcu ušel, je nekaj dni kar topoglavil. Ljudje so že menili, da je prišel ob pamet. Potlej je fant le prišel do besede.

Strašne reči je pripovedoval, ki so se počasi raznesle do poslednje gorske vasi.

Njegova zgodbina je zašla tudi na Dholico. Može in žene so zeleneli od groze. Sedmenik jo je znal do besede tako, kakor jo je slišal.

Zenske so sklepale roke.

(Dalje prihodnjič)

IMEJTE SRCE! — Pravi Maria Fletcher iz Ashvill, N. C., ameriška lepota kraljica, ko pomaga zbirati \$1-500,000 za sklad za raziskavo in zdravljenje bolezni srca.

SEDAJ V NORWOOD THEATRU

6210 St. Clair Ave.

Ta teden vsak dan ob 8:30 zvečer,

v soboto ob 2:30 pop. in 8:30 zv.

"JUGOSLAVIJA" — NOVI SENZACIONALNI

BARVASTI FILM

VSTOPNINA \$1.00 — NE ZAMUDITE!

Dr. sv. Ivana Krstiliča št. 13 DSD

Chicago, Ill. — Bratje in sestre, s tem vas opozarjam, da bo naša prihodnja seja v nedeljo, 25. februarja, ob dveh popoldne v spodnji dvorani pri sv. Štefanu. Pridite, je zelo važno!

Cestitke Jou Sinkovicu, novo imenovanemu nadzorniku DSD, ki je prišel na mesto pok. Anne Frank, prav tako Wilmi Sinkovec in Ignacu Hozian, tajnici in nadzorniku Društva št. 13.

Naš predsednik Steve Kosar je ves nasmejan. Mora mu iti posel qobro. Mar ne Steve? Frank Turner! Pripravi delovno obleko in čopiče. Spomlad prihaja.

Mrs. Luba Troha! Podpisane mu je žal, da Vas je klical vsa ta leta Agnes.

Kaj je postalo iz naših slavni slovenskih in prekmurskih kuharic: Mrs. V. Gorkis, B. Ruduha, C. Foys, Mama Zunich, V.

Kolenko in L. Truha? Nobenih slaščic ali potice! Marko Vourji je te dni ves posrtačen in nasmejan. Kje je palica Marko?

In Vi oldtajmarji: Steve Foys, Joe Zunich, John Foys, John Turner, M. Troha, Matt Hajdinjak. Nobenih novic?

Koncem januarja 1912 sta dva mlada kmečka fanta v Prekmurju, sedaj v Jugoslaviji, dejala svojim staršem, da pojdetaj v Združene države iskati svojo srečo. Sedač, pol stoletja kasneje, imata oba družine in vnuke ter vnukinje. Oba sta spoštovana in počivata, eden na pokopljini od Armstrong Paint Co., drugi kot lastnik State in Kinzie Grill v središču Chicago.

Cestitke obema in njunina družinama — Mr. John Hozian in John Toplak — k Vajini 50-letnici. Ta dežela potrebuje več takih ljudi, kot sta vidva!

John Kovas, zapis.

St. John No 13 H. F. S. of Chicago

This is to remind you brothers and sisters of St. John No. 13 that our next meeting will be held on the fourth Sunday of February, the 25th at 2:30 p. m. at St. Stephen's lower church hall. Come one, come all — very important!

Družba sv. Družine

THE HOLY FAMILY SOCIETY

Ustanovljena 23. novembra 1914

v Zedinjenih Državah Severne Amerike Sedež: Joliet, Ill. Inorp. v drž. Illinois 14. maja 1915

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: STEVE KOSAR, 235 Tioga St., Bensenville, Ill. 1. podpredsednik: NICHOLAS PAVLICK, 15 Race St., Manor, Pa. 2. podpredsednik: ANN JERISHA, 658 No. Broadway St., Joliet, Ill. Tajnik: JOSEPH KOČHEVAR, 231 Ruby St., cor. Hickory, Joliet, Ill. Zapisnikar: JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., No. Chicago, Ill. Blagajnik: ANTON SMREKAR, Oak St., Rt. No. 1, Lockport, Ill. Duhovni vodja: Rev. Thomas Hoge, O.F.M.

Vrh. zdravnik: Dr. JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Ill. MATTHEW KOČHEVAR, 405 Parks Ave., Joliet, Ill. JOSEPH SINKOVIC, 2519 So. Austin Blvd., Cicero 50, Ill.

POROTNI ODBOR:

JOHN KOVAS, FRANCES YUCEVICIUS, MARY RIOLA.

Predsednik Atletičnega odseka:

ANTHONY TOMAZIN, 1902 W. Cermak Road, Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Družba Sv. Družine je bila ustanovljena 1. 1914 in je katoliška bratska organizacija, katere naloga je čuvati dom in družino.

Nudi vrsto življenjskih zavarovanj: običajno za celo življenje, za 20 let plačevanja, za 20 let z izplačilom, za 5 let, 10 let in družinski načrt.

Življenjsko zavarovanje z ozirom na starost:

Do 16. leta, mladinski oddelek	\$10,000
Od 17 do 35, odrasli oddelek	\$15,000
Od 35 do 40, odrasli oddelek	\$10,000
Od 41 do 45, odrasli oddelek	\$2,500
Od 46 dalje	Vse bolniške

Zavarovanje za bolezen in nesrečo (Bolnišniško zavarovanje), ki ga nudi družba: za dohodek, bolnišnico, zdravnika in operacije. Družba nudi bolniško zavarovanje vsem katoličanom od treh mesecev do 80 let starosti.

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na glavnega tajnika:

JOSEPH KOČHEVAR, 231 Ruby St., cor. Hickory, Joliet, Ill.

Congratulations to Joe Sinkovec, the newly appointed trustee of H. F. S., who replaced Mrs. Anna Frank and also to Wilma Sinkovec and Ignace Hozian, secretary and trustee of our lodge No. 13.

Our president, Steve Kosar, is sporting a big smile. Must be that business is good. Right, Steve?

Frank Turner! Get your coverall and paint brushes ready. Spring is coming.

Mrs. Luba Troha! Yours truly is sorry for calling you Agnes all these years.

What's become of our famous Slovenian and Prekmurski cooks: Mrs. V. Gorkis, B. Ruduha, C. Foys, Mama Zunich, V. Kolenko and L. Truha? No cookies or potica!

Nowadays Mark Vourji's chest is out a mile long and he wears a big smile. Where's the cane, Marko?

What about you old timers: Steve Foys, Joe Zunich, John Foys, John Turner, M. Troha, Matt Hajdinjak. No news?

In late January 1912, two young farm boys in Prekmurje, Yugoslavia, told their parents

that they were going to the United States to find their fortunes. Today, fifty years later, they both have families and grandchildren. Both are well respected and are taking it easy — one on pension from Armstrong Paint Co., and the other is the owner of State and Kinzie Grill in downtown Chicago. Congratulations to both of you and your families — Mr. John Hozian and John Toplak — on your fifty years. This country needs more people like you.

John Kovas, Rec. Sec.

V blag spomin

OB PRVI OBLETNICI SMRTI MOJEGA LJUBLJENEGA IN NIKOLI POZABLJENEGA SOPROGA

Frank Matko

ki je umrl 22. februarja 1961. leta

Zakaj si predragi šel od nas? Saj vedel si, da brez Tebe dolg bo čas. V tistem grobu že počivaš celo leto dni.

A Tvoj spomin pa v mojem srcu vsaki dan živi!

Ljubi Jezus, Ti mu daj rajski mir na vekomaj.

Zvesto sem Te ljubila, na Te ne bom pozabila, enkrat pa bova združena v raju tam — nad zvezdami.

Lahko naj Te zemlja krije, spavaj, dragi mi, sladko, luč nebeska naj Ti sij, mir in pokoj naj Ti bo!

Žalujoca:

soproga ROSE

nečak FILIP

tri sestre in sorodstvo.

V starem kraju žaluje za njim brat JOŽE

Cleveland, 22. februarja 1962.

V BLAG SPOMIN

OB PRVI OBLETNICI SMRTI NAŠEGA LJUBLJENEGA SOPROGA IN OCETA

Louis Čermelj

ki je umrl 22. februarja 1961. leta.

Leto dni je že minilo, oči mi še od nas, črna zemlja Te pokriva, a mi mislimo na Te ves ta čas!

Sladko spavaj v tistem grobu, na kraju večnega mira, pa prosí za nas milosti, pri večnem Bogu.

Tvoji žalujoči:

SOPROGA

in OTROCI

Cleveland, 22. februarja 1962.

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENdicott 1-0583

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET

Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni za najboljšo postrežbo

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

HEnderson 1-2088

KEnmore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

POHISTVO IZ SODOV — Prijatelj sodov si je dal iz njih izdelati pohištvo za svojo dnevno sobo, kot ga vidimo na sliki.

1962 CLEVELAND

HOME & FLOWER SHOW

MARCH 3 thru MARCH 11

SAVE 25c ON ADVANCE-SALE TICKETS!

Sold at all Retail Florists, Garden Clubs, and downtown ticket offices of Burrows and Richman Bros. stores until February 27.

75¢

CLEVELAND PUBLIC AUDITORIUM